

V Bruseli 13. marca 2020
REV1 – nahrádza oznámenie
z 21. marca 2018

OZNÁMENIE ZAJINTERESOVANÝM STRANÁM

VYSTÚPENIE SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA A PRAVIDLÁ EÚ V OBLASTI ZDRAVIA RASTLÍN

Spojené kráľovstvo 1. februára 2020 vystúpilo z Európskej únie a stalo sa „tretou krajinou“¹. V dohode o vystúpení² sa stanovuje prechodné obdobie, ktoré sa skončí 31. decembra 2020³. Do uvedeného dátumu sa právo Únie v celom svojom rozsahu uplatňuje na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve⁴.

EÚ a Spojené kráľovstvo budú počas prechodného obdobia rokovať o dohode o novom partnerstve, ktorou sa ustanoví najmä oblasť voľného obchodu. Nie je však isté, či sa takáto dohoda uzavrie a nadobudne platnosť na konci prechodného obdobia. V každom prípade by takáto dohoda vytvorila vzťah, ktorý by bol z hľadiska podmienok prístupu na trh veľmi odlišný od účasti Spojeného kráľovstva na vnútornom trhu⁵, v colnej únii EÚ a v oblasti DPH a spotrebných daní.

Preto sa všetky zainteresované strany, a najmä hospodárske subjekty, upozorňujú na právny stav platný po skončení prechodného obdobia (časť A nižšie). V tomto oznámení sa tiež vysvetľujú určité príslušné ustanovenia dohody o vystúpení týkajúce sa odlúčenia (časť B nižšie), ako aj pravidlá uplatniteľné v Severnom Írsku po skončení prechodného obdobia (časť C nižšie).

¹ Tretia krajina je krajina, ktorá nie je členom EÚ.

² Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7) (ďalej len „dohoda o vystúpení“).

³ Prechodné obdobie možno pred 1. júlom 2020 jedenkrát predĺžiť najviac o jeden alebo dva roky (článok 132 ods. 1 dohody o vystúpení). Vláda Spojeného kráľovstva takéto predĺženie zatiaľ vylučuje.

⁴ S výhradou určitých výnimiek stanovených v článku 127 dohody o vystúpení, ktoré nie sú relevantné v kontexte tohto oznámenia.

⁵ V dohode o voľnom obchode sa predovšetkým nestanovujú koncepty vnútorného trhu (v oblasti tovaru a služieb), ako je vzájomné uznávanie, zásada krajiny pôvodu a harmonizácia. Dohodou o voľnom obchode sa neodstraňujú ani colné formality a kontroly vrátane tých, ktoré sa týkajú pôvodu výrobkov a ich vstupov, ani zákazy a obmedzenia dovozu a vývozu.

Odporúčania zainteresovaným stranám:

S cieľom zohľadniť dôsledky uvedené v tomto oznámení sa zainteresovaným stranám odporúča najmä:

- zabezpečiť ošetrovanie dreveného obalového materiálu (ako sú napríklad palety) používaného na účely obchodu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom a
- prispôbiť distribučné reťazce, najmä ak je dovoz rastlín zakázaný alebo podlieha osobitným obmedzeniam.

A. PRÁVNÝ STAV PO SKONČENÍ PRECHODNÉHO OBDOBIA

Po skončení prechodného obdobia sa pravidlá EÚ v oblasti zdravia rastlín už nebudú uplatňovať na Spojené kráľovstvo⁶. Má to najmä tieto dôsledky:

1. DOVOZ RASTLÍN, RASTLINNÝCH PRODUKTOV ALEBO INÝCH PREDMETOV DO EÚ

Podľa článku 40 nariadenia (EÚ) 2016/2031⁷ sa určité rastliny, rastlinné produkty a iné predmety nesmú uvádzať na územie Únie. Zoznam zakázaných rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov je uvedený v prílohe VI k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2019/2072⁸.

Podľa článku 41 nariadenia (EÚ) 2016/2031 sa určité rastliny, rastlinné produkty a iné predmety uvedené v prílohe VII k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2019/2072 môžu zaviesť do Únie, iba ak spĺňajú osobitné požiadavky stanovené v uvedenej prílohe. Tieto požiadavky môžu pozostávať zo súboru možností, ako je napríklad pôvod v krajine bez výskytu škodca, pôvod v oblasti bez výskytu škodca alebo podliehanie certifikačnej schéme prehliadok, odberu vzoriek, testovania, ošetrovania a ďalších opatrení s cieľom zabezpečiť stav bez výskytu príslušného škodca.

Napríklad:

- dovoz hľúz druhov *Solanum* L. (vrátane konzumných zemiakov) a ich krížencov je v zásade zakázaný⁹,
- dovoz plodov *Citrus*, *Malus* a *Pyrus*, ktoré môžu pochádzať z tretích krajín a boli spätne vyvezené zo Spojeného kráľovstva do Únie, musí sprevádzať rastlinolekárske osvedčenie a vzťahujú sa naň osobitné požiadavky týkajúce sa

⁶ V súvislosti s uplatniteľnosťou práva Únie v oblasti zdravia rastlín na Severné Írsko pozri časť C tohto oznámenia.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 z 26. októbra 2016 o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín (Ú. v. EÚ L 317, 23.11.2016, s. 4).

⁸ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/2072 z 28. novembra 2019, ktorým sa stanovujú jednotné podmienky vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031, pokiaľ ide o ochranné opatrenia proti škodcom rastlín (Ú. v. EÚ L 319, 10.12.2019, s. 1).

⁹ Body 15 až 17 prílohy VI k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2019/2072, v ktorých sa stanovujú aj príslušné výnimky.

pôvodu týchto plodov v krajinách, oblastiach alebo miestach výroby bez výskytu určitých škodcov, informácií o výsledovateľnosti alebo úradných prehliadok a prieskumov zisťujúcich prítomnosť týchto škodcov¹⁰,

- drevený obalový materiál bez ohľadu na to, či sa skutočne používa na prepravu predmetov rôzneho druhu, možno zaviesť do Únie, iba ak je ošetrovaný a označený v súlade s Medzinárodnou normou pre rastlinolekárske opatrenia FAO č. 15 (ISPM 15)¹¹.

2. ÚRADNÉ KONTROLY PRI DOVOZE

Podľa článku 72 nariadenia (EÚ) 2016/2031 sa v prípade rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov zahrnutých v zozname v časti A prílohy XI k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2019/2072 na uvedenie na územie Únie vyžaduje rastlinolekárske osvedčenie a v prípade tých, ktoré sú uvedené v prílohe XII k uvedenému nariadeniu, sa na dovoz do príslušnej chránenej zóny vyžadujú dodatočné rastlinolekárske záruky. Toto sa vzťahuje napríklad na dovoz rajčiakov jedlých, granátových jablk, oddelenej kôry ihličnanov alebo dreva niekoľkých druhov, ako sú napríklad *Platanus* L., *Populus* L. alebo ihličnany, zo Spojeného kráľovstva alebo cez jeho územie.

Tieto komodity podliehajú úradným kontrolám na hraničných kontrolných staniciach podľa článkov 47 až 64 nariadenia (EÚ) 2017/625¹². Toto sa vzťahuje napríklad na dovoz melónov cukrových, fig, kávových bobúľ, čajových listov, para orechov, špargle, uhorky siatej, hlávkovej kapusty alebo cibule kuchynskej zo Spojeného kráľovstva alebo cez jeho územie. V prípade určitých kategórií rastlín pri dovoze zo Spojeného kráľovstva možno uplatňovať zníženú frekvenciu kontrol totožnosti a fyzických kontrol, ako je stanovené v nariadení Komisie (ES) č. 1756/2004¹³.

Podľa článku 73 nariadenia (EÚ) 2016/2031 sa na uvedenie na územie Únie vyžaduje rastlinolekárske osvedčenie aj pre všetky ostatné rastliny zahrnuté v zozname v časti B prílohy XI k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2019/2072, konkrétne napríklad pre plody, zeleninu a rezané kvety, ktoré nepodliehajú žiadnym osobitným dovozným požiadavkám. Na tieto rastliny sa vzťahujú ustanovenia článkov 44 až 46 nariadenia (EÚ) 2017/625, v ktorých sa stanovujú minimálne intervaly kontrol dovozu na základe rizika.

¹⁰ Body 61, 64, 65 a 66 prílohy VII k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2019/2072.

¹¹ Článok 43 nariadenia (EÚ) 2016/2031.

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín (Ú. v. EÚ L 095, 7.4.2017, s. 1).

¹³ Nariadenie Komisie (ES) č. 1756/2004 z 11. októbra 2004, ktorým sa určujú podrobné podmienky získania požadovaného dôkazu a kritériá typu a úrovne zníženia počtu fytoosanitárnych kontrol určitých rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov uvedených v časti B prílohy V k smernici Rady 2000/29/ES (Ú. v. EÚ L 313, 12.10.2004, s. 6).

B. PRÍSLUŠNÉ USTANOVENIA DOHODY O VYSTÚPENÍ TÝKAJÚCE SA ODLÚČENIA

V článku 41 ods. 1 dohody o vystúpení sa stanovuje, že existujúci a jednotlivo identifikovateľný tovar, ktorý bol zákonne umiestnený na trh v EÚ alebo v Spojenom kráľovstve pred skončením prechodného obdobia, môže zostať naďalej sprístupnený na trhu EÚ alebo Spojeného kráľovstva a pohybovať sa medzi týmito dvoma trhmi až dovtedy, kým sa dostane ku koncovému používateľovi.

Hospodársky subjekt, ktorý sa opiera o uvedené ustanovenie, nesie dôkazné bremeno preukázania na základe príslušného dokumentu, že tovar bol umiestnený na trh v EÚ alebo v Spojenom kráľovstve pred skončením prechodného obdobia.¹⁴

Na účely uvedeného ustanovenia „umiestnenie na trh“ je prvé dodanie tovaru na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trhu v rámci obchodnej činnosti, či už za poplatok alebo bezplatne¹⁵. „Dodanie tovaru na distribúciu, spotrebu alebo používanie“ znamená, že „existujúci a jednotlivo identifikovateľný tovar po tom, ako prešiel štádiom výroby, je predmetom písomnej alebo ústnej dohody medzi dvoma alebo viacerými právnickými alebo fyzickými osobami na účely prevodu vlastníctva, akéhokoľvek iného vlastníckeho práva alebo držby predmetného tovaru, alebo je predmetom ponuky právnickej alebo fyzickej osobe alebo osobám na uzavretie takejto dohody“¹⁶.

Príklad: Zásielka hľúz druhov *Solanum L.*, ktorú pred skončením prechodného obdobia predal výrobca so sídlom v Spojenom kráľovstve veľkoobchodníkovi usadenému v Spojenom kráľovstve, sa môže stále doviesť ďalej do EÚ.

Tým nie sú dotknuté fytoosanitárne kontroly, ktorým môže dovoz podliehať po skončení prechodného obdobia.

C. PRAVIDLÁ UPLATNITELNÉ V SEVERNOM ÍRSKU PO SKONČENÍ PRECHODNÉHO OBDOBIA

Po skončení prechodného obdobia sa uplatní protokol o Írsku/Severnom Írsku¹⁷. Protokol o Írsku/Severnom Írsku podlieha pravidelnému udeleniu súhlasu zákonodarného zhromaždenia Severného Írska, pričom počiatočné obdobie uplatňovania trvá štyri roky po skončení prechodného obdobia¹⁸.

V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa stanovuje, že určité ustanovenia práva EÚ sa uplatnia aj na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko. V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa EÚ a Spojené kráľovstvo ďalej dohodli, že v rozsahu, v akom sa pravidlá EÚ uplatňujú na Spojené

¹⁴ Článok 42 dohody o vystúpení.

¹⁵ Článok 40 písm. a) a b) dohody o vystúpení.

¹⁶ Článok 40 písm. c) dohody o vystúpení.

¹⁷ Článok 185 dohody o vystúpení.

¹⁸ Článok 18 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko, sa so Severným Írskom zaobchádza ako s členským štátom.¹⁹

V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa stanovuje, že právne predpisy EÚ v oblasti zdravia rastlín sa uplatňujú na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko.²⁰

Znamená to, že odkazy na EÚ v častiach A a B tohto oznámenia sa musia chápať tak, že zahŕňajú aj Severné Írsko, zatiaľ čo odkazy na Spojené kráľovstvo sa musia chápať tak, že odkazujú len na Veľkú Britániu.

Konkrétnejšie to okrem iného znamená toto:

- rastliny a rastlinné produkty prepravované zo Severného Írska do EÚ nie sú uvedenie/dovoz (pozri časť A vyššie),
- rastliny a rastlinné produkty prepravované zo Spojeného kráľovstva do Severného Írska sú uvedenie/dovoz (pozri časť A vyššie),
- opatrenia na zníženie rizík, ako sú napríklad chránené zóny, sa v Severnom Írsku zavádzajú na základe právnych predpisov EÚ v oblasti zdravia rastlín.

Na základe protokolu o Írsku/Severnom Írsku sa však vylučuje možnosť, aby Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko,

- sa zúčastňovalo na prijímaní a formovaní rozhodnutí Únie²¹,
- začalo konanie o námietkach, ochranný postup alebo rozhodcovské konanie, pokiaľ sa týkajú technických predpisov, noriem, posúdení, registrácií, osvedčení, schválení a povolení vydaných alebo vykonaných členskými štátmi EÚ.²²

Všeobecné informácie o právnych predpisoch EÚ uplatniteľných na rastliny sú dostupné na webovom sídle Komisie o pravidlách EÚ v oblasti zdravia rastlín (https://ec.europa.eu/food/plant/plant_health_biosecurity_en). Tieto stránky budú v prípade potreby aktualizované a doplnené o ďalšie informácie.

Európska komisia
Generálne riaditeľstvo pre zdravie a bezpečnosť potravín

¹⁹ Článok 7 ods. 1 dohody o vystúpení v spojení s článkom 13 ods. 1 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

²⁰ Článok 5 ods. 4 protokolu o Írsku/Severnom Írsku a oddiel 41 prílohy 2 k uvedenému protokolu.

²¹ V prípade, že je potrebná výmena informácií alebo vzájomné konzultácie, uskutočnia sa v rámci spoločnej konzultačnej pracovnej skupiny zriadenej na základe článku 15 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

²² Článok 7 ods. 3 piaty pododsek protokolu o Írsku/Severnom Írsku.